
Skwer Kompanii AK „Żniwiarz”

Dzielnice: Żoliborz

Osiedla: Stary Żoliborz

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe

Rok utworzenia nazwy: 2004

Opis

Kompania AK Żniwiarz - kryptonim 9. Kompanii Dywersyjnej wchodzącej w skład Rejonu 5 Obwodu II Żoliborz "Żywiciel". Powstała w 1943 roku z grupy uczniów żoliborskiego Gimnazjum im. Poniatowskiego oraz młodzieży z Marymontu, którzy już wcześniej tworzyli tzw. "dywersyjne piątki". W chwili wybuchu Powstania Warszawskiego formacja liczyła niespełna 150 żołnierzy a w jej skład wchodziły trzy plutony. Swoją nazwę otrzymała 5 VIII a dowódcą został por. Mieczysław Morawski ps. "Szeliga" (1919-2001). Walczyło na Żoliborzu (koncentracja w parku Promyka oraz domach przy ul. Gomółki oraz Sułkowskiego), ponosząc duże straty już w pierwszych godzinach, podczas walk przy ul. Cieszkowskiego oraz Krechowickiej (pl. Lelewela). Później broniło terenów od strony AWF, przy Szkole Pożarniczej (zajęło tu samochód niemiecki, w którym było 4000 granatów) oraz Zakładach Opla (dziś teren Hali Marymonckiej). Wsławiła się podczas ataku na Dworzec Gdański, próbując stworzyć połączenie Żoliborza ze Starym Miastem. Później prowadziła działalność patrolową na Bielanach, osiedlu Zdobycz Robotnicza oraz na Marymoncie. 30 IX wraz z innymi oddziałami złożyła broń. Łącznie poległo ponad 80 żołnierzy, wielu ocalałych dostało się do niewoli niemieckiej.

Ciekawostki

Teren położony między ulicami Tucholską, F. Książnina, J. Sułkowskiego i F. Karpińskiego, zwany na początku skwerem Tucholskim. Po wojnie odbywały się tu targi warzywne.

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 2004.03.24
